

SLOVENE

Štev. 90. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 21. aprila 1904.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vsprejema naročila, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petlitra (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Nova pogajanja.

(Iz državnega zbora.)

Dunaj, 20. aprila.

Danes so zapisniki dobro uro čitali; nato so češki poslanci o nekaterih peticijah predlagali glasovanja po imenih. Do 4. ure je bilo menda osem glasovanj. Kar pretrga predsednik grof Vetter to dolgočasno glasovanje ter izjavi, da se takoj nadaljuje že pred prazniki pretrgana razprava o nujnem češkem predlogu glede spolnoitve češkega vseučilišča v Pragi.

Prvi govori danes italijanski poslanec Lenassi, ki dokazuje potrebo samostojnega italijanskega vseučilišča, in sicer v Trstu. Za njim govori danes še dr. baron Pražak o češkem vseučilišču v Brnu. Za baronom Pražakom je cglasen dvor, svetnik Suklje, ki pa skoraj gotovo pride jutri na vrsto.

Ta nenadna prememba v zbornici je posledica dvanajstih pogajanj poljskih in levičarskih voditeljev med sabo in z vlado. Naravno, da je bil akcijski odbor obstrukcijskih strank dobro poučen o vseh korakih protivnih strank. V prazni zbornici je mir, za kulisami se plete in snuje nit pogajanj za premirje. To premirje ni izključeno, ako upoštevamo dejanske razmere.

Javna tajnost je, da češki poslanci v večini niso navdušeni za obstrukcijo. Tekom zadnjih štirih let so se prepirali, da imajo Nemci zaslombo povsod, osobito pa pri sedanjih vladi. Zato je bila zadnji čas obstrukcija naperjena v prvi vrsti proti vladi, oziroma proti dr. pl. Körberju. Češki poslanci bi bili že s tem uspehom zadovoljni, ako bi se jim posrečilo odstraniti sedanjo vlado. Toda razmere v državi so danes močnejše, nego obstrukcija. Prvič ima vlada pri rokah § 14., ki za silo goni kolesa državnega ustroja. Drugič je nagodba med Avstrijo in Ogrsko že sedem let le provizorij; istotako od novega leta trgovinski in carinski pogodbi z Italijo in Nemčijo. To je Damoklejev meč, ki visi nad državo. Čisto naravno je, da krona drži vlado, ki je vodila obravnave z Ogrji, Italijo in Nemčijo in da v teh razmerah obstrukcija ne strme glavi sedanje vlade.

Čehi so morda pričakovali, da jim posredno pridejo Ogrji na pomoč. Košut je sicer v imenu svoje stranke opetovano zatrjeval, da dovoli le ustavno rešeno nagodbo z Avstrijo. Tudi razni drugi ogrski politiki so izjavljali, da ne glasujejo za nagodbo, ki bi bila v Avstriji uveljavljena s § 14. In četudi morda grof Tisza ni poseben prijatelj dr. pl. Körberja, vendar so Madjari vedno trezni in realni politiki, kadar branijo svoje koristi. Ako torej Madjari uvidijo, da je za nje boljše s § 14. v Avstriji uveljavljena nagodba, nego ustavna, to je, v avstrijski zbornici rešena nagodba, potem sprejmo tudi tako nagodbo iz rok gospoda plem. Körberja.

Končno pa ostane tudi še nerešeno vprašanje: Kej dosežejo Čehi, ako strme glavi sedanjo vlado? V istini, še nobena vlada od Auersperga ni bila tako v oblasti nemških strank, kakor je sedanja „nevtralna uradniška“. Nedavno je berlinski „Börsen Cou-

rier“ objavil iz dunajskih krogov dopis, ki pravi:

„Vsa taktika v avstrijski zbornici je naperjena tudi proti vladi. Ako se združijo Čehi, Poljaki, Jugoslovani in konservativni veleposestniki, bodo z vso silo pričeli boj proti vladi. Nemcem se sicer ni treba bati tega boja, toda nevarnost je, da zgubé vodstvo, katero imajo v parlamentu, odkar je na krmilu Körberjeva vlada. Od Auersperga še ni bilo vlade, ki bi bila z Nemci vtakozki dotiki, kakor je sedanja.“

Ta izpoved sicer ne pove nič novega, a je jako značilna za razmere. Čehi bi torej z obstrukcijo dosegli uspeh, ko bi strme glavi vlado. A ta uspeh bi bil le moralen, ako pride na krmilo sicer nova vlada, ki pa bi nadaljevala politiko svoje prednice. Čehi in njihovi zavezniki bi morali tudi proti novi vladi nadaljevati boj, a s tem bi prišli le z dežja pod kap, dokler ostane stari sistem.

Na drugi strani pa je jasno vsakteremu, ki le količkaj pozna sedanjo upravo, da so razmere postale že neznosne. Vsa državna uprava je brez vsake kontrole ljudskih zastopnikov; birokracija sega kakor policija že do zadnje gorske koč, povsod srečavaš tipe birokratskega absolutizma, parlament in njega člani so onemogli proti tisočim zajedavkam, ki prerasčajo narodno njivo ter se oklepajo narodovega debla.

Vse to govori za to, da je treba imeti pred očmi jasen smoter, in ta je, da se čimprej parlament zavé svojih pravic, izkoplje iz stagnacije ter izvršuje javno kontrolo nad državno upravo.

Uspeh in veljavo si bode pa pridobila ona stranka, oziroma skupina strank v zbornici, ki stori predzadnjo napako.

Slovanski poslanci morajo vedno stremiti za ciljem, da ustvarijo večino in parlamentarno vlado. To pa je mogoče, ako si pridobijo politično sorodnih zaveznikov ter onemogočijo vsako obstrukcijo. In tu pridejo v poštev najprvo Poljaki in konservativni veleposestniki, kateri zahtevajo premembo sedanjega poslovnika.

In ta misel prodira v vedno širše kroge. Ž njo so se sprijaznili tudi mnogi zmernejši nemški poslanci na levi. Včeraj so bili načelniki združenih nemških strank pri min. predsedniku, kjer so mej drugim razmotrivali tudi vprašanje, ali bi ne kazalo, da pride na dnevni red že lani izdelani načrt novega poslovnika. S tem so parlamentarne razmere dobile drugo, prijaznejše lice. Težava je le ta, kako in pod kakimi pogoji naj Čehi in Jugoslovani ustavijo obstrukcijo. O tem se vrše tajni posveti. — Odločiti se mora v petek, ko pride na vrsto volitev delegacije.

Štrajk na Javorniku.

Javornik, 20. aprila. 1904.

Danes popoldne je bila deputacija delavstva pri g. Luckmannu s spomenico. G. Luckmann pa je zvišanje plače delavcem kar naravnost odklonil. Obljube jim sicer, da bodo pozneje že dobili večjo plačo, a sedaj naj gredo delat. Toda delavci niso več

kalini, da bi šli na take limance. G. Luckmann naj se le spomni, da je že tri mesece ljudem obljuboval boljšo plačo, ali ljudje so vedno manj zaslužili. On pravi: »Raje kot plačo zboljšati, grem stran«. Torej tak je ta gosp. deželni poslanec. Sicer bi se za njim nikdo ne jokal in že danaj bi bil čas, da bi bil odšel, toda to se pravi iz ljudi se norčevati, kakor z otroki. Mi vemo, da on ne pojde, ker mu je žal za plačo, ki jo ima brez provizij natisočé glid: na mesec. Tu naj bi bil gosp. Luckmann mož, tak mož, za kakršnega se dela, in naj bi polovico plače prepustil delavcem, pa bi bili že zadovoljni. Ko so delavci slišali ta Luckmannov odgovor, so navdušeno sklenili, da preje ne gredo na delo, predno se jim ne ugodí.

To je pravi odgovor za g. Luckmanna. Ko so odposlanci delavcev odšli od gosp. Luckmanna, pričelo se je v dimnikih v tovarni kaditi. S tem, da je dal g. Luckmann zakuriti v peči, je hotel delavstvo preslepiti, češ, da ima že druge delavce. Gosp. Luckmann se hudeje nad delavci, ker so mu baje ti napravili v »Slovencu« »sramoto«. Ni li on sam tega kriv? Neznosne razmere, katerih v tovarni je ravno on kriv, so mu napravile sramoto, ne pa delavci. Tudi je danes g. Luckmann izdal kar dva plakata. Mi smo prepričani, da je to vse nepotrebno, da to ljudi samo razburja. Po celi gorenjski dolini vre. Eno je le mogoče, da pomiri delavstvo, in to je: g. Luckmann naj podpiše delavsko spomenico, in delavstvo bo zadovoljno, opran pa tudi g. Luckmann.

Žandarmerija nagovarja posamezne delavce, naj gredo delat. Če tudi, pravijo, ker jih je premalo, ne morejo delati, jih bo g. Luckmann vseeno plačal, če bodo samo v tovarni sedeli. Delavci pa pravijo, da že vedo, kaj se s tem namerava.

Velika stavka železničarjev.

Na tisoče železničarjev stavka na Ogrskem. Že leta so čakali železničarji na obljubljeno zboljšanje; ker so bili »obljub« sili, pričeli so stavko, s katero hočejo doseči vresničenje svoje spomenice. Dne 28. februarja se je vršil v Budimpešti shod železničarjev, katerega se je udeležilo 6000 oseb. Shod je ponovil zahteve, zabeležene v spomenici z leta 1901., t. j.: zahteva za začetno plačo 1600 kron, hitri advancement do 2400 kron, vpeljavo službene pragmatike po vzorcu avstrijskih državnih železnic, uravno službenih razmer diurnistov, manipulantov, delavcev, podvlakovodij, čuvajev pri premikališčih, urejevalcev vozov. Končno je shod zahteval, naj država železničarjem, ki se brez lastne krivde zadolže, dá cenena posojila, naj se uredi doba odpovedi poduradnikom in slugam in naj se zboljša položaj zavi-račev. Spomenica obsega skupno 26 točk. To spomenico je dne 29. februarja izročila deputacija železničarjev trgovskemu ministru Heronymu, ki je deputaciji dejal, da vlada te »zahteve že dolgo proučuje« in da je treba časa, da vlada vse to prouči. Minister je milostno nasvetoval deputaciji, naj ima potrpljenje, da se stvari uredi.

Skoro nato ni prišlo zboljšanje, ampak vlada je strahovala nekatere voditelje železničarjev, ki so si hitro ustanovili zaklad za štrajk. V ta zaklad je prispeval uradnik 10 kron, vsak poduradnik 5 kron in vsak sluga 2 kroni.

Železničarji so napovedali stavko na dan 1. maja, ako se do tedaj ne ugodí njihovim zahtevam. Dne 30. marca je izšel ministerialni odlok, ki je zagotavljal izvršitev glavnih zahtev, predsednik ogrskih državnih železnic je pa uslužbencem istočasno ljubez-

njivo prepovedal zbiranje za štrajkovni zaklad.

Na dan 3. aprila v Szegedinu napovedani shod železničarjev je bil odpovedan, da se izvrševalni odbor železničarjev prej posvetoje o nakrat došlem dopisu vlade, da bo 15. aprila predložila državnemu zboru zakonski načrt o ureditvi plač železničarjev. Vlada je obljubila začetno plačo 1900 kron in najvišjo plačo 3000 kron, z dvema kvinkvenijama. Tudi poduradnikom in slugam je vlada dala vrsto obljub ter zagotavljala, da svoje obljube izvrši do 1. maja. Vlada je določila, da v proračunu za leto 1903. ustavi svoto 1.860.000 kron, katero da uslužbencem, da si uredi razmere. Uslužbenci pa s tem niso bili zadovoljni. Njihovo gibanje je bilo že tako razširjeno, da se s samimi obljubami ni dalo ustaviti. Posebno so bili uslužbenci razburjeni, ker je vlada že dejanski ustregla zahtevam vseh drugih državnih uradnikov, le zahtevam železniških uslužbencev, ki imajo najbolj odgovorno službo, še ne.

Pravi vzrok stavke je bilo dne 19. t. m. izvršeno discipliniranje mnogih uslužbencev in prepoved skupnega zborovanja. Železničarji se nakrat niso ozirali na nobene grožnje. Ze v terek niso hoteli oddajati službenih brzojavk, in odgovor na kazni radi renitence je bila stavka, ki državo vsako uro velja na stotisoče.

Država ima vsak dan več škode, nego bi znašalo povišanje plač železničarjem za celo leto. Železničarji so vstopili v stavko z geslom: »Eden za vse, vsi za enega«, prebivalstvo je na strani stavkajočih, nasprotuje železničarjem samo nekaj oseb pri vladi. Stavka bo globoko vplivala na gospodarske razmere ne samo na Ogrskem, ampak tudi na razmere v Avstriji in v vseh balkanskih deželah.

Vlada hoče stavki kljubovati. Ako se do danes zvečer vlada ne uda, tedaj bo stavka dolgo časa trajala.

Včeraj aretirane železničarje je policija zopet izpustila, ko so na policiji povedali svoja imena.

Kljub stavki — mnogi vlaki vozijo, a z njimi se vozijo samo stavkajoči železničarji v — Budimpešto. Kar je vozilo včeraj brzovlakov po državni železnici v Budimpešto, vozili so samo iz tega vzroka. — Železničarji so jih ustavljali tudi na postajah, na katerih se niso brzovlaki navadno ustavljali.

Ko so v Budimpešto se vozeči železničarji izvedeli, da jih čaka na kolodvoru v Budimpešti policija, ustavili so vlak v Promontorju in se pripeljali v Budimpešto s parnikom. Policija je posebno jezna, da se železničarji kar meni nič tebi nič vozijo z vlaki in pravi, da so take vožnje kaznjiva dejanja. — Železničarji se pa jezi policije smejejo.

Predvsem železničarji zahtevajo, da se prekličejo strahovanja njihovih voditeljev in dane bonihče, ki seje stavke udeležil, kaznovan.

O prenehanju stavke prej ni govoriti. — Dalje zahtevajo, da se njihovi spomenici ugodí v polnem obsegu.

Ko so voditelji prišli na zborovanje železničarjev, vzdignili so jih železničarji na ramena.

Uslužbencev na ogrskih državnih železnicah je 37.000.

Proga teh železnic obsega 13.000 km. Stavkajo tudi vsi prometni uradniki, vsled česar na promet niti misliti ni. — Avstrijski železničarji so baje dali zakladu stavkajočih že 24.000 kron. Ker je stavka v znamenju solidarnosti tudi v vseh delavnicah državnih železnic obsega stavka okoli 70.000 mož.

O stavki smo danes dobili še naslednja poročila:

Budimpešta, 21. aprila. Vlada je še predvčeršnjim računala s tem, da je izbruh stavke nemogoč. Iz mnogih krajev prihajajo poročila, da potniki ne morejo naprej. V Požunu je moralo ostati 300 potnikov. Država jim je vrnila uplačani denar za vožnjo.

Budimpešta, 21. apr. Za včeraj popoldne napovedani sestanek železničarjev se ni mogel vršiti valed policijske prepovedi. Bilo je tam zbranih okrog 8000 štrajkujočih delavcev. Dva eskadrona ulancev sta bila tja odposlana. Štrajkujoči ne razpolagajo z denarnimi sredstvi.

Budimpešta, 21. aprila. Razen včeraj ponoči zaprtih 450 železničarjev so jih včeraj zaprli še 500. — Zaprli so jih, ker so svojevolično zapustili službeno mesto in odrekli pokorščino.

Budimpešta, 21. apr. V državnem zboru je včeraj krožila govorica, da misli vlada predložiti zbornici posebno predlogo, da se vplelje v službeni reglement važne, precej ostre kazenske odločbe. Železničarji niso samo delavci, temveč so tudi uradniki državnega prometa, ki so prisegli, da ne bodo zapustili službe brez dovoljenja.

Budimpešta, 21. apr. Neki očividec poroča o dogodku na kolodvoru v Rakosu: Ko je vlak, št. 287 prišel na rakoški kolodvor, ki ga je vodil strojevodja Szabo, so mu uslužbenci dali signal »vstaviti«. Ko se je to zgodilo, so mu od vseh strani klicali, da je strojevodja Kaczo odstavljen, in da zato Szabo ne sme pustiti na cedilu svojega tovariša. Ko je še premišljeval, so mu grozili: »Ako naše shode prepovedujejo, bodo vse proge razstreljene. Na štirih krajih je že izbruhnil štrajk.« Nato je Szabo izjavil, da ne bo več vozil vlaka. Medtem je prišel drugi vlak, kjer je vlakovodja takoj izstopil in se pridružil štrajku. Kakih sto železničarjev je obstopilo kolodvor, ki so klicali, da pojde vlak naprej le čez njihova trupla.

Budimpešta, 21. aprila. Neki kurjač zahodne železnice je po naročilu šel v bližnjo gostilno, da strojevodje pozove na delo. A tam so ga štrajkujoči strojevodje in kurjači napadli in pretepli, da je obležal težko ranjen.

Budimpešta, 21. apr. Ministrski predsednik in trgovinski minister sta izjavila, da je vlada dolžna skrbeti, da se zakoni spoštujejo. Tu se ne gre za navaden štrajk, temveč za prekršitev uradne dolžnosti. Vlada je ukrenila potrebno, da vzpostavi zopet red in mir, poklicala je železniški in telegrafski polk v Budimpešto, da vojniki vstopijo v službo državnih železnic. Orožništvo je dobilo ukaz stražiti po vsej deželi telegrafске zveze.

Budimpešta, 21. aprila. Tu je zbranih 8000 železničarjev. Tudi uradniki stavkajo.

Budimpešta, 21. aprila. Včeraj ob 1. uri ponoči je bilo konstatirano, da so železniški uslužbenci ustavili na 8 mestih vlake.

Budimpešta, 21. aprila. Nevaren je postal zlasti štrajk v Szolnoku, kjer stoji na kolodvoru na istem tiru po več vlakov. Na nekoga strojevodjo, ki ni hotel zapustiti službe, je bilo izpaljenih več strelkov. Več vlakov so pod nadzorstvom orožnikov odpeljali iz kolodvora. Nekemu strojevodji so pretli z revolverjem, dokler ni šel iz službe.

Budimpešta, 21. aprila. Donavska paroplovna družba je vkenila priprave, da razširi kolikor mogoče promet z Dunajem.

Budimpešta, 21. aprila. V mestu se že kaže pomanjkanje živil, ki so jih vlaki vsak dan sproti privvažali. Mesto rabi n. pr. vsak dan 200.000 litrov mleka, ki je prihajalo po železnici. — Vlada je odločena ne popustiti, vendar se je včeraj popoldne začela pogajati štrajkujočimi. — A ti niso prej hoteli razpravljati z njo, dokler niso bili aretirani delavci izpuščeni na prosto. Zastopnik vlade je povedal v štrajkujočem taboru, da je prišel po naročilu ministrstva. Razprave se nadaljujejo.

Budimpešta, 21. aprila. Nekega kurjača, kateri je na povelje predstojnikov pozival tovariše, naj gredo delat, so stavkujoči pretepli in težko ranili.

Budimpešta, 21. aprila. Stavkujoči železničarji nameravajo proti prepovedi njihovega zborovanja rekurirati. Ako se jim ne dovoli shod, vršil se bo na čast z dežele došli železničarjev, b a n k e t.

Stavka železničarjev na Hrvaškem.
(Izvirno poročilo iz Zagreba.)

K veliki stavki železničarjev so se pridružili tudi vsi železničarji na Hrvaškem, razen njih tudi vsi delavci velike strojarne na zagreškem kolodvoru. Včeraj zvečer se je pripeljalo iz Reke preko Karlovca do 800 železničarjev v Zagreb. Na vsaki postaji so jih sprejemali. Vodili so jih pa trije železničarji iz Reke, enega so hoteli zapreti na Reki, ali tega niso pustili njegovi tovariši, druga dva pa sta dobila sinoči na zagreškem kolodvoru pismo poročilo, da sta odpuščena; tovariši so jih valed tega pozdravili z »živili« klici ter so

se odpeljali z njimi v Budimpešto. V Zagrebu se jim je pridružilo še najmanj 200 železničarjev. Dasi je ravnateljstvo železnice vlak zadržalo, se je v kljub temu odpeljal dalje. Pravijo, da ga je na Ogrskem ustavilo vojaštvo, kar pa ni verjetno. Ker je tudi brzozjavna zveza med Budimpešto in Zagrebom pretrgana, so tukajšnje ravnateljstvo ne more orientirati o ustavljenem prometu. Danes zjutraj je odšel ob pol 6. zadnji vlak iz Zagreba proti Reki, a je vozil samo do Karlovca, oni iz Reke pa samo do Bakra. Brzega vlaka ni bilo do zdaj niti iz Budimpešte, niti iz Reke. Sicer pa tudi ne more noben vlak na kolodvor, ker so ostali še od včeraj vsi vlaki na tiru, kakor so prišli. Na kolodvoru je vse tiho in mirno, le nekaj činovnikov je videti sprehajati se po hodnikih. Pozna se pa ta stavka tudi v mestu. Vse ulice proti novemu kolodvoru so mirne, ni videti voziti izvoščkov, niti pošte, niti tovornih voz. Prenehal je vsak promet, a če traja to stanje več dni, bo trpelo tudi mesto, posebno trgovci in gostilničarji. Ravno jutri in pojutrišnjem bi imelo priti iz bližnjih mest mnogo naroda v Zagreb na oratorij sv. Frančiška, a zdaj so zadržani in denar za kupljene karte izgubljeni. — Južna železnica od Zidanega mosta do Siska vozi kakor doslej.

Ogrski državni zbor o štrajku.

Včeraj se je ogrski državni zbor bavil s stavko železničarjev; opozicija je pri vstopu vpila nad ministrskim predsednikom Tiszom: »Ven z njim!« Poslanec Viczontay je izrekel, da je štrajk posledica nasilnih vladnih odločb, ki je prepovedala železničarjem, prirejati shode. Trgovinski minister je kazal na neprecenljivo škodo, ki izvira iz teh dogodkov, in je označil kot prvo dolžnost vlade, da napravi konec štrajku. Ko je bila državnemu zboru predložena vloga za reguliranje železniških plač, so se začeli upirati, češ, da niso zadovoljni. Grof Tisza je povdarjal, da to, kar se je zgodilo, ni več štrajk, ker se gre za zaprisežene uradnike. Popustljivost bi bila nevarna.

Učinek stavke v Avstriji.

Vse postaje od Trsta do Budimpešte so obveščene, da je osebni in tovorni promet preko ogrskih železnic, vstevši Reko, ustavljen. Tovori na postaje ogrskih železnic in preko teh se smejo sprejemati le na podlagi dotičnih določil. Zive in lahko pokvarljive stvari se takoj vračajo odpošiljateljem. Osebni in tovorni promet na progi Dunaj-Marchegg, Dunaj-Bruk na Litvi, Brus, Vrapas in Vesely ni ustavljen, pač pa je ondi ustavljen promet brzozlakov.

Rusko-japonska vojska.

Položaj na suhem.

Iz Šanghaja poroča neka brzozjavka, da je na Koreji 60.000 Japoncev; od teh se 45.000 pripravlja za ofenzivo proti Jalu, 15.000 pa ima nalogo vzdržati zveze z glavnimi oddelki. Ako je ta vest resnična, tedaj bi bil to dokaz, da je samo prva japonska armada na Koreji, dočim je drugi japonski armadi, kateri poveljuje general Oku, določen drug kraj za izkrcavanje.

Skrydlov gre na boj.

Pariz, 20. aprila. »Matin« prinaša pogovor svojega petrograjskega dopisnika z admiralom Skrydlovom, ki je rekel, da ni nemogoče, da bi napravil Vladivostok za svoje glavno sidrališče, kjer je izvrstno brodovje križaric. Skrydlov ni povedal nobenega pravega načrta. O nesreči »Petro-pavlovskega« je rekel, da so vsi načrti in vsa važna poročila o japonskem brodovju izgubljena. »Moja nesrečna domovina«, je rekel, »je radi tega zelo oškodovana. Vendar zaupam na prihodnost. Bog me bo varoval in pripeljal do zmage.« Nekemu drugemu častniku je rekel Skrydlov, da odpotuje prihodnji teden v Azijo, toda preje še obišče kak samostan, kjer se bo dal blagosloviti, kakor je storil tudi Kurapatkin. »Ložje grem na svoje težavno delo, ako sem izpolnil svoje verske dolžnosti in prejel blagoslov sv. Sergija«. O svojem načrtu je rekel sledeče: »Varoval se bodem odpluti iz pristanišča in pogubljati ladje, katere bom še krvavo potreboval pri drugi ugodnejši priliki.

Novo razstreljivo.

London, 20. aprila. »Daily Express« poroča iz Tokia, da je strašno razstreljivo v japonskih podkopih popolnoma japonska iznajdba. Po iznajditelju se imenuje »Simose«. Iznajditelj trdi, da je njegovo razstreljivo mnogo močnejše kot lidit, melinit in druge enake tvarine. Ta razstrelna tvarina je baje pogubila tudi »Petro-pavlovskega«.

Rusija grozi Kitajski.

Petrograd, 20. aprila. O sestanku generala Linjeviča s pobočnikom ki-

tajskega vrhovnega poveljnika Juana-Sikajaja se poroča: Na Linjevičovo vprašanje, zakaj zbira Kina svoje čete ob mandžurski meji, mu je pobočnik odgovoril, da hočejo s tem Kitajci le preprečiti ruske in japonske napade na severno Kino. Linjevič je nato nasvetoval pobočniku, naj se kitajske čete zlepa umaknejo od zahodno mandžurske meje, ker Rusi nikakor nimajo namena napasti Kino. Umaknejo naj se vsaj za 300 do 400 verst. Ako se pa to ne zgodi, odposlale se bo na povelje carjevega namestnika poseben oddelek vojaštva, ki jih bo pognal nazaj z orožjem v roki.

Stroga preiskava.

Petrograd, 20. aprila. Car je zapovedal mornaričnemu ministru, naj preišče, kdo je zakrivil nesrečo »Petro-pavlovskega«. Car je sam brzozjavno vprašal ces. nam. Aleksejeva z zelo resnimi besedami, zakaj je odpotoval v Port Artur. Tudi poveljnik portarturskega pristanišča je dobil povelje, naj celo stvar zelo strogo preišče. V brzozjavki povdarja car, da bi bilo Japoncem nemogoče če bi bili Rusi pazni, priti ponoči do pristaniškega vhoda.

Truplo admirala Makarova.

Petrograd, 20. aprila. Pri Port Arturju je vrglo morje več trupel ruskih častnikov na suho, med njimi tudi truplo admirala Makarova.

Oprezni Japonci.

Nagasaki, 20. aprila. Japonsko brodovje je uničilo tri kontaktna podkopa, na katere je naleto 40 milj od Santunškega predgorja.

Nova palača korejskega cesarja.

Korejski cesar namerava palačo, katero je uničil požar, zopet sezidati, ter je za to določil 5 mil. jen, dasi so drž. blagajne popolnoma prazne.

Veliki knez Ciril na poti domov.

London, 20. aprila. Veliki knez Ciril je na poti v Petrograd došel v Harbin. Njegove rane se celijo. Veliki knez že lahko hodi. Izjavil je, da sam ne ve, kako se je rešil. Ko se je pripetila eksplozija, stal je poleg Makarova na poveljniškem mostiču.

Japonske izgube pred Port Arturjem.

Petrograd, 20. aprila. Od raznih strani se zatrjuje, da se je 15. t. m. pred Port Arturjem potopila tudi ena japonska križarica. Japonska križarica »Nishin« je pa bila pod vodno črto, križarica »Kasuga« pa nad to črto poškodovana.

Kitajska naroča patrone.

Požun, 20. aprila. V tukajšnji tovarni za patrone se že od izbruha vzhodno-azijske vojske delajo patroni, katere je naročila Kitajska. Dosedaj je bilo odposlanih 15 milijonov patronov.

Volitev v delegacijo.

Dunajski listi poročajo: Ker se je vsaki trud odvrtni Čehi od obstrukcije izjalovil, poskuša vlada ločiti Jugoslovane od Čehov. Pri tem računa na one slovenske in hrvaške poslance, ki bi najrajši ostali pri stari pasivni taktiki. Dunajski list »Zeit« javlja, da se zlasti zdaj trudi vlada odcepiti Jugoslovane od obstrukcije, ko postaja vedno nujnejša potreba izvolitve delegatov. Hrvatje in Slovenci morejo s tem, ker so na Kranjskem in v Dalmaciji v večini, preprečiti volitev v delegacijo, ako izvoljeni delegat odkloni izvolitev, ter tako vedno znova treba nove volitve, a Čehi tega ne morejo, ker se je fevdalno veleposlovstvo izreklo proti obstrukciji volitev. Ko pridejo na dnevni red delegacijske volitve, se pokaže avstrijska parlamentarna kriza v svoji akutnosti, a to bo najbrže v petek. In ako Čehi tudi do volijo volitev, bodo vendar vztrajali v obstrukciji, in vsi poskusi za ozdravljenje parlamenta ostanejo jalovi, dokler se z revizijo ustave in reformo volilnega reda ne odstranijo vzroki sedanje parlamentarne in državne krize.

Z Dunaja smo danes dobili poročilo: V včerajšnji seji drž. zbora je nakrat predsednik dejal: »Prihodnjo redno sejo določam na soboto. Ali ima kdo kaj proti temu?« Po kratkem odmoru: »Nič. Radi volitve v delegacijo določam izredno sejo za petek ob 5 uri popoldne. Čehi, predvsem dr. Stranski, so zahtevali besede, a predsednik je izjavljal, da je dnevni red že sprejet in da ima pravico določiti izredne seje. Čehi in Jugoslovani so ogorčeni protestirali proti takemu nasilstvu. Obstrukcijske stranke imajo radi volitve v delegacijo sejo jutri dopoldne. Takrat se odloči usoda jutrišnje izredne seje. Že včeraj so imeli Čehi in Jugoslovani radi tega tajno sejo. Nekateri nemški listi pravijo, da proti volitvam v delegacijo ne bo posebnega odpora.

Vlada poskuša dementirati vesti, da namerava v soboto odgoditi zasedanje državne zbora.

Gospodski zbornica bo volila delegacijo in kvotno deputacijo 20. t. m.

Nemška nasilstva na dunajski univerzi.

Rektor dunajske univerze je izdal razglas na vse dijake, v katerem naglašja nemški značaj dunajske univerze in odločno izjavlja, da se bo ustavlil vsakemu poskusu, ki gre za tem, da prekrši ta značaj. Kdor vstopi na dunajsko univerzo, prevzame dolžnost, da prizna ta njen značaj. Ako bi dijaki motili red in mir na univerzi, bo akademski senat ukrenil najstrožje kazni, izjemoma tudi izključitev iz vseh avstrijskih univerz.

Pepel madjarskega upornika.

Politični svet madjarski je deležen vselega presenečenja. Predvčeršnjim je dobil grof Tisza od cesarja pismo, v katerem dovoljuje, da se smejo prepeljati domov smrtni ostanki Rakoczyjevi, ki je začetkom 18. stoletja vodil boj za madjarske svobode zoper avstrijsko vladarsko hišo in je umrl v prognanstvu v Rodosto pri Carigradu. Dolgoletna želja Madjarov je bila, da smejo prepeljati domov Rakoczyjev pepel; v državnem zboru je bilo vloženih za to še nebroj interpelacij, a vlada tega ni mogla uresničiti, ker se je bilo bati demonstracij zoper dinastijo. Zljaj je dal vladar sam dovoljenje, in v madjarski deželi je nastalo veliko gibanje. V liberalni stranki so bili duhovi veselo izočarani, ravnotako v neodvisni stranki, kjer so pa sprevideli, da se hoče s tem vplivati na poslance, da bi dovolili zvišano civilno listo vladarjevo. Temu so se pa uprli, in je še vedno precej neverjetno, da bi bila dovoljena ta postavka. Madjari doživé baje v kratkem še več presenečenj. Tisza ima v žepu še par takanih pisem, kakor je povedal naučni minister.

sočnijska razprava radi dedščine grofice Lonyay.

Pri sodnijski obravnavi radi zapuščine umrle kraljice Henriette je zavrailo bruseljsko civilno sodišče tožilne stranke ter jih obsodilo na povrnitev stroškov. Sodni dvor se je izrekel, da je pogodba od leta 1853. diplomatski akt in se mora soditi od tedaj dedinsko vprašanje kot delitev posestev. Zmagal je torej belgijski kraj.

Koroške novice.

k Povodenj v Bistrici. Skode je 50.000 K. Ceste in mostovi so pokvarjeni. Polcžaj je radi novih nalivov zelo nevaren.

k Koroški dež šol. svet je v svoji seji z dne 8. t. mes. določil, da se poveri krščanski nauk na ljudski šoli na Vratih pri Podklostru posvetnim učiteljem. Žalostno! — V isti seji se je sestavil poseben odsek za vpeljavo novega učnega šolskega reda. In vendar je sedanja hvalisana šola že toliko dosegla!

k Pri naboru je bilo letos iz celovške okolice (vmes so všteti tudi tujci) odbranih od 215 mladeničev 41 k vojakom.

k Südmarkini podružnici celovški sta imeni v protekleml letu moška 4038 K, ženska 1573 K dohodkov. Moška podružnica je imela 1041 udov, za 10 več, kakor prejšnje leto; ženska 375 članic, za 38 več od l. 1902. Skupaj imate udov 1416 — »Freie Stimmen« tožijo, da vse podružnice na Koroškem (okrog 4000 udov) še ne dosegajo števila koroških mohorjanov. So pač pomilovanja vredni, če stvorijo »Südmarko« v isto vrsto z družbo sv. Mohorja!

k Umrl je v Celovcu Viljem vitez Perelli, c. in kr. polkov. v pokoju. Pogreb je bil v nedeljo.

k Evangelske zveze podružnico v Celovcu so ustanovili dne 13. t. mes. Ustanovni shod je bil v hotelu pri Gönnerju. Sklical ga je neki Jahne; za predsednika je bil izvoljen mestne ljudske šole učitelj Schmidt Adolf, ki poučuje katoliške otroke. Nemškim in protestantskim učiteljem je vse dovoljeno.

k Nezanesljive številke. Iz 3. zv. avstr. statistike iz leta 1900., ki je ravno kar izšel, povzamemo med drugim tudi sledeče neverjetne številke: Statistika namreč pona po vseh mestih na Koroškem med 8104 služabniškimi osebami samo 58 slovenskih. Smemo reči, da jih je samo v Pliberku več; kje so pa potem še druga mesta. V Celovcu jih je gotovo na stotine. Potem pa naj verjamemo uradnemu štetju. Mi ga glede narodnosti ne pripoznamo.

Štajerske novice.

k Katoliško politično društvo za kozjanski okraj. Prihodnjo nedeljo 24. apr. ob pol 4. uri popoldne imelo bo katol. pol. društvo za kozjanski okraj svoje letno zborovanje in sicer v Lesičnem pri g. Janezu Gubevšek. Pričakujemo več izbornih govornikov iz Maribora, Rajhenburga, Kozjega itd., zato bo to zborovanje gotovo zanimivo. Razpravljalo se bo o potrebah našega kmeta,

o vino, sadje, in živinoreji. Ta govor prevzel je ekonom g. Martin Čerjak iz Rajhenburga, o naši politiki govoril pa bo g. Anton Korošec iz Maribora. Prihodnjo nedeljo kar leze in gre naj pride v Lasično, gotovo mu ne bode žal. — Odbor „katol. pol. društva za kozjanski okraj“ s sedežem v Kozjem.

š Ptuj. Klub slovenskih trgovskih pomočnikov v Ptuj priredi v nedeljo, dne 1. majnika 1904, v „Narodnem Domu“ veselico s koncertom in plesom, pri kateri sodeluje vojaška godba kr. domobran. polka št. 7 iz Zagreba. Začetek koncerta določen je na 6. uro, začetek plesa na pol 9. uro. Sodeč po pripravah bode ta veselica gotovo na čast agilnosti naših slovenskih trgovskih pomočnikov. Zanimanje je splošno in upati je, da ne počaste te veselice le slovenski sloji iz Ptuja in okolice, ampak da jo posestijo tudi Slovenci iz drugih krajev. Torej na svidenje 1. majnika v „Narodnem Domu“ v Ptuj!

š Poročil se je danes v Velenju rud. uradnik g. Franc Facheitner z učiteljico odd. Hermine Brenc.

š Zopet ogenj. Ogenj je napravil gostilničarju Jakobu Pavlu v Melovju 3050 K škodo, posestniku Andreju Adamiču istotam pa 1300 K.

š Mrtvega so našli v nekem hlevu v Spodnjem Krapju, občina Cven, posestnika Marka Ozmea. Preobilo se je napil žganja.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. aprila

Shod voditeljev Marijinih družb

se je izvršil včeraj ob zelo veliki udeležbi. Navzočih je bilo blizu 200 voditeljev, dokaz, da vedo gospodje ceniti veliki pomen družb za naše versko in socialno življenje. Navzoči so bili tudi zastopniki s Tržaškega in Goriskega. Razprava je bila zelo živahna, za nimiva, plodovita, velike važnosti za nadaljni razvoj in uirdbu teh naših organizacij. Obširnejše poročilo bodo prinesli cerkveni listi.

— Velik požar. V torek, 19. t. m., ob 11. uri dopoldne vnel se je strašen požar v Hinjski vasi; ker je bilo veterno, bila je kmalu vsa vas v plamenu. Pogorelo je 27 hiš, med temi župnišče, z vsemi gospodarskimi poslopji. Ker so bili ljudje deloma na njivah, deloma na sejmu v Novem mestu, ni bilo mogoče rešiti nobene reči, ne obleke, ne živeža, tudi nekatere živali so pogorele. Bada je nepopisna. Škode je gotovo nad 15.000 kron. — O tem se nam še poroča: Dae 19. t. m. ob 11. uri dopoldne so se vaele saje v župnijskem dimniku, ker pa je bila streha na župnišču slamnata in je pihala huda močna vzhodna sapa, se je ogenj hitro razširil, tako da je bilo v eni uri vpepeljenih 27 hiš z gospodarskimi poslopji vred. Pohištva, živeža, obleke in krme za živino tudi ni bilo mogoče rešiti. Bada je velika.

— Umrl je v Zagrebu umirovljeni Feldmaršallantant P. pl. Hranilović, rojen 1. 1832. Sodeloval je v italijanski vojski in pri okupaciji Bosne, kjer si je pridobil red železne krone 3. vrste.

— Poročil se je gosp. Josip Urbančič, nadučitelj v Ozeljanu, z gdeno. Marijo Pavlinovo iz Boveca. Čestitamo!

— Utonil je v Gameljnah 3¹/₂ letni deček kočarice Marije Maček.

— Šolske vesti. Gdš. Marija Cacak je na službo v Nemški Loki resignirala ter je prevzela službo v Smarji pri Ljubljani. — Učitelj g. Franc Kete v Rbnici bo supiral na dvorazrednici v Banjaloki.

— Uboj. Na Bohinjski Bistoti delavca Alojzija Susnik iz Jesenic in Franc Berton iz Primskovega zaklala delavca Janeza Kavčiča iz Sturja. Kavčič je bil takoj mrtev.

— Ameriške novice. V Steeltonu so ustanovili „Hrvaško-slovenski ameriški politični klub“. — Umrla je v Pusli Helena Lesar, stara 39 let, doma iz Breže v ribniški fari. — Med sto porotnikisame trije poštenti. Iz Cikago poročajo: Ex Baniff James J. Lynch je pri zaslišanju pred sodnikom izjavil, da je po naročilu advokata Al. Sullivan podkupil najmanj sto ljudi, ki so bili porotniki v pravdah za povrnitev škode proti družbam pouličnih železnic. Le tih slučajev se spominja, da so porotniki zavrnili ponujeno podkupnino. — Prodajeno za 15 dolarjev. Iz Newark O. poročajo: Sodišče je dovolilo ločitev zakona zakonski dvojici Hout. Iz izpovedi priča se je dognalo, da je ljubezljivi soprog leta 1902. prodal svojo ženo nekemu prijatelju za 15 dolarjev. Od takrat nista z ženo več živila skupaj.

— Razširjanje tržaškega pristanišča. Po novem programu se izvrše na razširjanju tržaškega pristanišča, vstevši dela, ki so v projektu leta 1898, sledeče zgrade: a) Naprava novega pristanišča pri sv. Andreju, obstoječe iz treh pomolov, širokih po 160 metrov in 3 obrambni nasipi pred luko

v skupni dolgoti 2600 metrov. b) Razširjenje lesnega skladišča v bližini svečelnika, kjer bo stala zgrada novega kolodvora Trst-Sv. Andrej. c) Naprava novega lesnega skladišča poleg Skednja in železniška zveza tega skladišča z železniško progo Trst-Sv. Saba. d) Razširjenje obrežja pri sedanjem pomorskem arsenalu za napravo nove ceste, ki bo vodila do novega kolodvora in do pristanišča. e) Prestavljanje nekaterih arzenalnih prostorov in c. kr. vojaškega kopališča. f) Razširjenje obrežja mej pomolom št. 4 in pomolom Sv. Karola in zgradba 2 novih premakljivih mostov čez veliki kanal. f) Razširjenje obrežja mej pomolom Sv. Karola in sanitetnim poslopjem ter naprava novega pomola med tem in Josipovim pomolom. g) Razširjenje obrežja Grumula. h) Naprava obrežja v petrolejski luki Sv. Saba. i) Zgradba novih cest, železnih tirov, magazinov in drugih naprav v novi luki. — V prvi vrsti se ima pričeti oziroma nadaljevati one zgradbe, ki so že v načrtu leta 1898. Stroški za gradnje v prvi stavbi dobi znašajo 53 289 500 K. Od tega iznosa se odbije svota 4 545 000 kron, ki je bila že dovoljena za dela v pristanišču od leta 1901.—1904. in pavšalni iznos 2 500 000 K, katerega prevzame uprava državnih železnic, tako da je za pokriti samo 46 milijonov K. Tržaška občina se je zavezala odstopiti brez plačila prostor pod Štednjem za napravo novega skladišča za les. Dalje se je zavezala napraviti in vzdrževati novi cestni tlak in kanalizacijo ter skrbeti za razsvetljavo in diščenje obrežja in pomolov v notranjih prostorih pristanišča. V pokritje teh 46 milijonov se vzame posebno posojilo v raznih obrokah, kakor bo to zahtevalo napredovanje del v pristanišču.

Ljubljanske novice.

Občinske volitve v Ljubljani. Včeraj je izvrševalni odbor narodnoprodane stranke za občinske volitve izdal okliče, na katerem pa ni več podpisan g. dr. vitez Beierweis Priporoča dosedanje občinske odbornike. Okliče pravi: „Vsi na volišče, vsi Vi, ki vam je na srcu slovenski in napredni značaj naše bele Ljubljane, ki gorite za njeno srečno in sijajno bodočnost“. Gospodje se jako boje opozicije, kar ni čuda, ker so načeli že vse učiliški zaklad. Gospodje se tresejo, da bi jih opozicija ne motila pri njihovem dobrem teku.

Napredek domače trdnice. Kakor čujemo, je gospod Adolf Hauptman, lastnik prve kranjske tovarne oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja, kupil hišo gospoda Paulina na Mariinem trgu (bivšo Ranthovo hišo) za 66.000 kron. Tako dobi ta vrta domača trdnica prostora na najlepšem kraju mesta. Cujemo, da namerava gospod Adolf Hauptman ondi otvoriti svojo glavno zalogo.

Umrla je gospa Frančiška Dežman rojena Adamič, vdova knjigoveškega mojstra.

Otrok v Ljubljani. Pri Fažinah poleg Device Marije v Potju je ribič Franc Kosanec potegnil iz Ljubljane truplo teden starega otroka, ki je bil skoro gotovo vržen v Ljubljani v vodo. Pri otroku je bila žepna ruta z monogramom P. L.

Z revolverem streljal. Delavec na južnem kolodvoru, Franc Bajželj, stanujoč v Korunovih ulicah št. 6, prišel je včeraj njen domov in je nasproti materi in drugim ljudem grozil, da se bode ustrelil. Šel je v delavnico mizarja Andreja Javornika, ki je v hiši, in tamkaj enkrat ustrelil z revolverjem. Ljudje so mislili, da je res izvršil samomor in so hoteli iti v delavnico, ali v tem hipu je prišel Bajželj ven in je na dvorišču še enkrat ustrelil, vsled česar so se ga ljudje silno prestrašili. Mizar Andrej Javornik je Bajželja potolažil in ga spravil seboj v gostino „pri Labu“, kjer je pri mizi zaspal. Mej spanjem mu je Javornik vzel revolver iz žepa in ga spravil, da ni mogel izvršiti nameravanega samomora.

Dečka pobegnili. Trinajstletni deček Emil Pirh, sin mestnega ječarja, in štirinajstletni postopač Viktor Petrovič, sta dne 17. t. mes. pobegnili z doma in jo udarna na Koroško ali pa na Stajersko. Petrovič je bil pred par leti ušel na Dunaj.

Rdeči križ. Vabilo k rednemu običnemu zboru deželne in gospejnega pomočnega društva „Rdečega križa“ za Kranjsko, kateri bo dne 25. aprila 1904 ob 6. uri zvečer v knjižnici c. kr. deželne vlade (II. nadstropje), Bleiweisova cesta. Dnevni red: 1. Naznanila prvoosedstva. 2. Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1903. 3. Dopolnilna volitev treh odbornikov za gospejni odtsek. 4. Dopolnilna volitev enega cenzorja in eventuelno enega namestnika. V Ljubljani, dne 15. aprila 1904. Društveno vodstvo.

Razpis službe učiteljice. Na mestni slovenski deklinji osemrazrednici pri sv. Jakubu v Ljubljani poplazi se stalno mesto učiteljice. Pravilno opremljeno prošnje je viagati uradnim putem pri c. kr. mestnem šolskem svetu v Ljubljani najkasneje do 15. maja 1904.

Umrla so Anton Papež, hišni posestnik in zasebnica Neža Urbanija.

Umobolni pobegnili. Umobolni kličaraki pomočnik Franc Pecnik, stanujoč Ulice na grad št. 5, je 17. t. m. ob 8 uri zjutraj odšel od doma in se do danes še ni vrnil.

Izgubljen. Na Dunajski cesti je izgubila šivilja Felicita Schnabl, stanujoča na Dovozi cesti št. 2, rujavo denarnico z vsebino 6 kron.

Na Nemško odpotovalo je včeraj 32 delavcev.

Na prostem kopali so se 17. t. m. že nekateri mladi Ljubljandjani v Gradaščici.

Na lov na divje peteline se je odpeljal v Polinov Gradec deželni predsednik s so prog

Župan Hribar je za dva dni odpotoval na Dunaj.

Bivši fjakar Franc Malenšek, katerega je dne 4. t. m. popoldne v mestni ubožnici v Vodmatu 96letni Franc Pavlič na padel z nožem in ga ranil na licu, je včeraj v ubožnici umrl. Ali je smrt v zvezi z nje govimi ransmi, pokazala bode obdukcija.

Iz brzojavk.

Carigrad. V makedonskih vilajetih in v Drinopolju je bilo okrog 1300 Bolgarov pomiloščenih.

Rim. Poleg škofa dr. Baura bo imenovan neki nemški olomuški kanonik za pomrznega škofa v Olomucu.

Trst. Neka oseba, ki je z nemškim poslanikom v Rimu v tesni zvezi, trdi, da pride nemški cesar ob dohodu francoske mornarice v Genevo.

Belgrad. Začetkom maja se vrši v Belgradu sestanek srbskih, bolgarskih, hrvaških in slovenskih akademikov, da pride do ožjih stikov med jugoslovanskim dijaštvom.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Nadvojvodinja v nevarnosti. Parnik „Dalmata“, na katerem se je vozila nadvojvodinja Marija Jožefa, je pri Reki tako nesrečno zadel ob neko skalo, da je dobil luknjo in je voda udrla v parnik. O pravem času je prišel na pomoč drug parnik. — Ustrelil se je na Dunaju bolgarski agitator Čatalov, klečeč pred stolno cerkvijo pred podobo „duse v vica“. Poleti je odposlal v Bulgarijo pod naslovom „žebli“ 2000 klg. patron, a na meji so prišli na sled zvižaji in pošiljatev zaplenili. — V Lisaboni te dni ne izhajajo časopisi, ker ondi stavkajo vsi črkostavci. — Boj v občinskem svetu. V mestecu Troy pri New Yorku so se občinski svetovalci pri seji tako stekli, da je moralo priti posredovanje 35 policajev. Predsedujoči Dougherty je bil nabit do krvi. — Velik požar je uničil tovarne mila v Toronti v Kanadi in ves okoli stoji trgovski del Skode je 10 milijonov dolarjev. — Pla z poudul je v Pragelato, okraj Turin, delavske hiše. 105 delavcev je podstih, 25 se jih je pa rešilo.

Samomor babice in unuka. V jezuru pri Berlinu so našli truplo 64letne udove Helene Rckert in njenega unuka. Dečka so neprestano dražili drugovi s porogljivimi nazivi. Radi tega se je deček vedno tepel s tovariši. Nedavno ga je oče strogo kaznoval, ker je prišel ves krav domov. To si je babica tako vzela k srcu, da je skupno s svojim unukom skočila v vodo. — Grozovita najdba. V nekem vozu petrograjskomoskavske železnice so našli dva krvava zavoja. Ko so ju odprli, našli so v enem spodnji del, v drugem pa gorenji del človeškega telesa. Mislili se, da je to truplo sodnijskega pisarja Bodtunoffa, katerega pogrešajo že od 6. t. m. Morilec se niso na sledu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Stavka železničarjev na Ogrskem.

Budimpešta, 21. apr. Senzacija dneva je dejstvo, da je ob 9 uri 25 min. dopoldne ravnatelj Ivan Mark sam vodil vlak proti Dunaju. Temu vlaku je ob 2. uri 15 minut sledil brzovlak.

Požun, 21. aprila. Vlak z železniškim polkom je preko noči ostal v Neuhausenu. Zjutraj se ni mogel odpeljati dalje, ker sta strojevodja in kurjaž izginila.

Budimpešta, 21. aprila. (Kor. urad.) Državna železniška družba naznanja, da ji je bilo mogoče provizorično danes vzdržati zvezo na progi Bruck Budimpešta in Dunaj-Marchey Budimpešta z enim osebnim in enim brzovlakom, jutri pa bodeta šla po tej progi 2 osebna in dva brzovlaka.

Budimpešta, 21. aprila. (Kor. urad.) Vojaške čete so dobile nalog biti na razpolago upravi drž. železnice, ščititi kolodvoro, brzojave in one, ki bi bili voljni iti delat. Vsi uradni inženirji in uradniki, ki se razumejo na vodstvo železniških strojev in že-

lezniški promet, so dobili povelje, naj daje svoje znanje na razpolago upravi železnice.

Budimpešta, 21. aprila. (Kor. urad.)

Pogajanja vladnega zastopnika z zastopniki stavkajočih so trajala vsa noč do 1/4 ure zjutraj. En del članov odbora stavkajočih je bil pripravljen vsprejeti vladne pogoje, mej katerimi je tudi popolna amnestija in dovoljenje shoda ter je bil pripravljen na jutrišnjem shodu proglasiti konec štrajka. Večina pa je predlagala še druge zahteve.

Dunaj, 21. aprila. Mladočeški klub je imel posvetovanje o svojem stališču napram volitvi v delegacijo. Jutri se posvetovanje nadaljuje. Neki list pravi, da se bodo Mladočeški zadovoljili s protestom, volitve same pa ne bodo skušali preprečiti. Posebno bodo protestirali, da včeraj predsednik ni hotel dati besede češkimi poslancem. S tem je očitvidno kršil poslovnik, kajti pravico ima pač, določiti izredne seje, ne pa sam določati dnevnega reda.

Dunaj, 21. aprila. Cesar je vsprejel Körberja v izredni avdijenci.

Dunaj, 21. aprila. Danes je prestolonaslednik Fran Ferdinand otvoril razstavo špirta.

Koper, 21. aprila. Ravnatelj Viktor Bežek je imenovan članom dež. istrskega sol. sveta.

Petrograd, 21. aprila. Iz Port Arturja se poroča, da so Japonci pri zadnjem svojem napadu na Port Artur poizkušali iz 9 ladij 20 milj od Takušana izkrcati vojaške, ki naj bi razdrli železnico. Mine in ruske baterije so preprečile izkrcavanje.

Dunajska borza

dne 20. aprila.

Skupni državni dolg v notah	99.80
Skupni državni dolg v srebru	99.50
Avstrijska zlata renta 4%	119.40
Avstrijska krona renta 4%	99.60
Avstrijska inv. renta 3 ¹ / ₂ %	91.60
Ogrska zlata renta 4%	1184.00
Ogrska krona renta 4%	98.—
Ogrska inv. renta 3 ¹ / ₂ %	89.60
Avstro-ogrski bančne delnice	16.03
Kreditne delnice	639.20
London vista	2.9.45
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.20
20 mark	23.45
20 frankov	19.05
Italijanski bankovci	95.20
C. kr. cekini	11.32

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji sračni tlak 736.0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebe	Podatki v 24 urah v mm.
20. 9. zveč.	735.3	6.4	sr. jvzh.	dež	
21. 7. zjutr.	734.2	7.2	sl. jzah.	obl.	4.6
21. 2. popol.	733.2	16.6	sl. jug	pol obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 7.4°, normale 10.5°.

Oddaja zidarskega dela pri farni cerkvi.

V Gorenjem Logatcu odda se zidarsko delo za povečanje farne cerkve. — Odda se po pismeni minuendni dražbi samo za cerkvene stavbe koncesioniranim podjetnikom. 655 1—1

Pogoji, troškovnik in načrti so vedno na ogled pri župnem uradu v Gorenjem Logatcu.

Delo bo oddano 24. aprila 1904.

Za stavbeni odbor:

Josip Lavrič, župnik.

Odda se takoj služba

organista in cerkvenika v Ribnem, p. Bled.

Letne plače 280 K, plačilo za zvonjenje, kopanje grobov in stolnine približno 100 K, prosto stanovanje in drva. Zemljišča za 21/2 mernika posetve. Natančnejša pojasnila daje

župni urad v Ribnem, p. Bled. (Gorenjsko). 703 3—1

Čedno stanovanje

v I. nadstropju na ulico, z dvema sobama in pritlikinami dobi mirna stranka za termin avgust. 686 4—2

Istotam se sprejme gospodična na hrano in stanovanje s 15. majem.

Ponudbe na upravnishvo »Slovenca«.

Tužnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je Vsemogočni poklical k Sebi nepozabljeno, iskreno ljubljeno, nenadomestljivo mater, oz. roma hčer, sestro, svakinjo in teto, gospo

Franciško Dežman

roj. Adamič

vдова knjigoveškega mojstra

danes, v sredo, dne 20. t. m., zvečer ob 8. uri, po dolgotrajni zelo mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajočo, v 46. letu starosti.

Pogreb pojde v petek, dne 22. t. m., ob 6 uri popoldne iz h. še žalosti, sv. Petra nasip št. 7, na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi č. o. franciškanov v Ljubljani.

Blago pokojnico priporočamo v pobožno molitev in prijazno spomin.

V Ljubljani, dne 20. aprila 1904.

Jesip Dežman, sin. — **Franco, Jerica Adamič**, starši. — **Avust in Minka Adamič**, brat in sestra. — **Fani Adamič**, roj. **Miloti, Marija Dežman**, svakinji. — **Paula, Frida, Natalija, Merica, Oskar**, netjakinje in netjak.

Župnik **Matej Germ** naznanja v lastnem in svoje matere ter bratov in sester imenu, žalostno vest o smrti predrage sestre

ANTONIJE,

ki je danes zjutraj ob 2. uri, previdena s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb hode v četrtek ob 5. uri popoldne.

Blago pokojnico priporočamo v pobožno molitev.

Novo mesto, 20. aprila 1904.

Zahvala. 704

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, posebno njegovim nekdanjim gospodom kolegom, gospodom železniškim uradnikom, tukajšnjemu sl. bralnemu društvu in sl. požarni bramb. kateri so nam o priliki nenadne smrti našega nepozabnega iskreno ljubljene soproga, očeta in starega očeta, gospoda

Jožefa Gabriel-a

izkazali svoje sočutje, ki so darovali predragemu pokojniku krasne vence, ter so v tako obilnem številu od daleč in blizu pribiteli in ga spremili k zadnjemu počitku, izrekamo, tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo.

Borovnica, dne 20. aprila 1904.

Žalujejo ostali.

Prodajalko,

izurjeno v špecerijski stroki

— sprejme —

A. ŠARABON

v Ljubljani. 697 3—1

Hiša (grad) na deželi,

jednonadstropna, z gospodarskim poslopjem in sadnim vrtom, tik železnične postaje blizu Ljubljane,

692 3—1

se prestavevno preda.

Pojasnila daje **dr. Fran Vok**, c. kr. notar v Ljubljani.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150—9

Služba organista

se odda

s 1. majnikom t. l. v Cerkljah na Gorenjskem.

Plača organistu 50 kron na mesec in krasno stanovanje. Prevzel bi tudi lahko tajništvo pri posojilnici in hranilnici kot postranski zaslužek. 678 3—2

Natančnejša pojasnila daje

župni urad v Cerkljah na Gorenjskem.

Trgovci, obrtniki in zasebniki, kateri hočejo imeti

== prahu proste ==

prodajalnične prostore, pisarne, skladišča in druge prostore, naj upravljaajo svoje po dolgotrajnih preizkušnjah pr. rečno in kot najboljšo sredstvo za preprečevanje nadležnega prahu priznajo

olje proti prahu.

Cena kilogramu 80 vinarjev.

Adolf Hauptmann

189 25—16 v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih bary, firneža, laka in steklarskega kleja.

Učiteljica otroških vrtov

677 3—3

izvežbana v slovenskem in nemškem učnem jeziku

želi privatne službe pri kaki spoštovani rodbini. — Ponudbe se bodo uljudno sprejemale do 15. maja 1904 in sicer pod naslovom: „M. P. 228“, v Ljubljani, poste restante

Pozor!

Na prodaj je iz proste roke **pritlična hiša**

z vrtom in pritliklinami v obližju Ljubljane, po nizki ceni. 350 15

Kje, pové upravništvo „Slovenca“.

496 100—86

Zahtevajte

brezplačno in franko moj ilustrirani cenik z več ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči **HANNS KONRAD**

tovarna za ure in izvozna trgovina **Most št. 520, Češko.**

Nik. rem. ura gl. 2.50
3.—, 3.50. Za vsako
uro 3 leta pisn. jam.

Primerna birmska darila!

Naznanjam, da imam v zalogi več sto kosov

srebrnih in zlatih ur
kot birmska darila po zelo znižanih cenah.

Imam tudi prav poceni uhane, broške, zapestnice, lorgnon-ve-rižice itd., vse nove oblike.

Imam tudi veliko zalogo

poročnih daril

in sicer: **namizno opravo (Besteck)** iz kina- ali iz pravega srebra in različne druge okraske.

Slavno občinstvo vljudo vabim na ogled in obilni obisk.

Z vsem spoštovanjem se priporočam

Franc Čuden,

trgovec in urar v Prešernovih ulicah nasproti frančiškanskega samostana in filijalka na Mestnem trgu nasproti rotovža.

Ceniki franko in gratis tudi po pošti.

265 52—12

„Cunard Line“

Edino direktno prevažanje potnikov v vseh razredih in tovora

„Trst-New York“

Prvo in edino vkrcavanje potnikov v domačem pristanšču. Prosta izborna hrana in pijača — sedaj najnižje cene. — Vsak, ki namerava potovati, naj se preje obrne za podrobnejši poduk na oblastveno poverjeni glavni zastop parobrodne družbe

„Cunard Line“

Ljubljana, Marijin trg 1.

511 9—6

Narodno podjetje!

Novo ustanovljena **prodajalnica** v „Narodnem domu“ v Dobrovlasi — ki je središče podjunske doline in kjer so vsi uradi — se da pod ugodnimi pogoji v najem.

Ponudbe naj se pošljejo do 1. maja načelnikstvu posojilnice v Sinčevsi na Spodnjem Horoškem. 654 3—3

699 2—1

Naznanilo.

V zapuščino g. **France-ja Sešek-a**, zasebnika v Ljubljani, spadajoče **premičnine**, kakor: **pohištvo, obleka** itd.

razprodajale se bodo

v ponedeljek, dné 25. aprila 1904 od 9. ure naprej v Križevniških ulicah št. 11, III. nadstropje.

V Ljubljani, dné 14. aprila 1904.

Aleksander Hudovernik,

c. kr. notar kot sodni komisar.

Žrebanje
že pojutrajšnem!

Glavni dobitok
Kron **40.000** Kron

Srečke za sobe grevnice
po 1 krono

priporoča
J. C. MAYER
v Ljubljani.

Efektne dobitki se ne izplačajo v gotovini.